

(1992)

12 Φεβρουαρίου, 1992

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 81/90).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Η μικρής διάρκειας και απομακρυσμένη χρονικά αρχαιότητα δεν έχει σημαντική βαρύτητα (Δημοκρατία v. Γεωργίου Χρίστου).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένων — Το ζήτημα της απαίτησης αιτιολογίας τους προς εξασφάλιση δικαστικού ελέγχου — Οι δύο αντίθετες, εκ πρώτης όψεως, νομολογιακές προσεγγίσεις — Ανθολογία των αποφάσεων — Διαπίστωση μη καθιέρωσης ασυμβίβαστων ή συγκρουόμενων αρχών — Η σύνθεση των αρχών και η διατύπωση του γενικού κανόνα — Κρίση περί μερικής ελαττωματικότητας της σύστασης στην κριθείσα υπόθεση.

Με την προσφυγή ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού 1ης Τάξης (Κτηματολογίου), Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Καίριο απέβη το ζήτημα των λακωνικών συστάσεων του Τμηματάρχη υπέρ των ενδιαφερομένων μερών.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, μερικώς ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Στο βαθμό που η αξία των υποψηφίων αντανακλάται στις Εμπιστευτικές τους Εκθέσεις, ο αιτητής και οι τέσσερις

5 υποψήφιοι που επελέγησαν και προάχθηκαν είναι περίπου
ισάξιοι. Έχουν όλοι χαρακτηριστεί ως γενικά εξαιρέτοι
στις Εμπιστευτικές τους Εκθέσεις των πέντε τελευταίων
10 ετών. Οι ασήμαντες διαφορές στις επί μέρους βαθμολογίες
τους δε λαμβάνονται υπόψη σύμφωνα με τη νομολογία
μας. Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε άλλα στοιχεία στους
φακέλους των διαδίκων εκτός της επίδικης σύστασης του
Διευθυντή σχετικά με την αξία τους, η οποία
αντανακλάται, ως εκ τούτου, αποκλειστικά στην εικόνα
που συνθέτουν οι Εμπιστευτικές τους Εκθέσεις.

15 2. Η μικρής διάρκειας και τόσο απομακρυσμένη χρονικά
αρχαιότητα του αιτητή έναντι των Ενδιαφερομένων
Μερών αρ. 1, 3 και 4, όπως και εκείνη του
Ενδιαφερομένου Μέρους αρ. 2 έναντι του αιτητή, δεν έχει
σημαντική βαρύτητα στην παρούσα περίπτωση, σύμφωνα
με τη νομολογία μας. Σχετική επί του προκειμένου είναι η
απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου στην
20 Αναθεωρητική Έφεση αρ. 1070, **Δημοκρατία ν. Γεωργίου
Χρίστου**.

25 3. Ο Διευθυντής δεν αναφέρθηκε στα τρία κριτήρια ούτε
έδωσε καμία αιτιολογία για τη σύστασή του. Με βάση τα
στοιχεία των φακέλων ως προς τις Εμπιστευτικές
Εκθέσεις, τα προσόντα και την αρχαιότητα των διαδίκων,
χωρίς άλλα στοιχεία σχετικά με την αξία τους που
πιθανόν να γνώριζε ο Διευθυντής και που δεν περιέχονται
30 στους φακέλους, είναι δύσκολο να εξηγηθεί η προτίμηση
του Διευθυντή προς τα Ενδιαφερόμενα Μέρη. Εφόσον ο
ίδιος δεν έδωσε οποιαδήποτε εξήγηση ή αιτιολογία, εκείνο
που οδήγησε το Διευθυντή να κάμει την επίδικη σύσταση,
στο βαθμό που δεν αποκαλύπτεται από το περιεχόμενο
των φακέλων, παραμένει άγνωστο σε μας και αντικείμενο
35 εικασίας.

40 4. Αναφορικά με το ερώτημα κατά πόσο οι συστάσεις του
Διευθυντή πρέπει να είναι αιτιολογημένες ώστε να
καθίσταται εφικτός ο δικαστικός έλεγχος μπορεί ίσως να
λεχθεί ότι η νομολογία μας φαίνεται να έχει καθιερώσει,
τουλάχιστο εκ πρώτης όψεως, δύο αντίθετες προσεγγίσεις.

Υπάρχει όμως και μία σειρά αποφάσεων που χωρίς
οποιοδήποτε περιστροφές απαντούν το πιο πάνω
ερώτημα κατά τρόπο καταφατικό.

Υπάρχει όμως και μια σειρά αποφάσεων οι οποίες, κατά την εισήγηση του ευπαιδευτού δικηγόρου της Δημοκρατίας, καθορίζουν ότι η έλλειψη αιτιολογίας δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των συστάσεων του Προϊσταμένου του Τμήματος στο οποίο υπάγεται η κενή θέση.

5

Σε καμιά από τις αποφάσεις αυτές δεν επικρίνεται ούτε γίνεται προσπάθεια διάκρισης οποιασδήποτε άλλης απόφασης που υιοθετεί διαφορετική προσέγγιση. Προσεκτική μελέτη των αποφάσεων της Ολομέλειας οδηγεί, κατά τη γνώμη μου, στο συμπέρασμα ότι οι αποφάσεις δεν καθιερώνουν ασυμβίβαστες ή αντιμαχόμενες αρχές. Η κάθε μια από αυτές πρέπει να ερμηνευθεί και αξιολογηθεί σε συσχετισμό με τα ιδιαίτερα γεγονότα της και με το συγκεκριμένο ερώτημα που σκόπευε να απαντήσει. Πιστεύω ότι δεν παρεκκλίνω από τις αποφάσεις αυτές αν διατυπώσω την αρχή ότι, τόσο η απόφαση ΕΔΥ, όσο και η σύσταση του Διευθυντή του Τμήματος πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Αυτό δε σημαίνει ότι η αιτιολογία πρέπει απαραίτητα να περιέχεται στην ίδια τη σύσταση. Αρκεί να βρίσκεται στους φακέλους των υποψηφίων. Στις περιπτώσεις που συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων, η σύσταση θεωρείται επαρκώς αιτιολογημένη και έγκυρη, το δε διορίζον όργανο οφείλει να προσδώσει σ' αυτή τη βαρύτητα που η νομολογία έχει καθιερώσει. Η βαρύτητα αυτή αντικατοπτρίζεται στην υποχρέωση του διορίζοντος οργάνου να δώσει ειδική αιτιολογία στην περίπτωση που σκοπεύει να την αγνοήσει. Στην περίπτωση όμως που η σύσταση είναι αντίθετη προς τα στοιχεία των φακέλων, η απουσία οποιασδήποτε αιτιολογίας που να εξηγεί τους λόγους για τους οποίους ο Διευθυντής προβαίνει σε τέτοια σύσταση, καθιστά τη σύστασή του άκυρη με την έννοια ότι η βαρύτητα της είναι μηδαμινή ώστε να μη λαμβάνεται καθόλου υπόψη. Θα έλεγα ότι το ίδιο συμβαίνει στην περίπτωση που τα στοιχεία των φακέλων παρουσιάζουν όλους ή μερικούς από τους υποψηφίους ισάξιους με βάση τα τρία νομοθετημένα κριτήρια. Πιστεύω ότι η σύσταση του Διευθυντή ενός από τους υποψηφίους αυτούς πρέπει να συνοδεύεται από τους λόγους που εξηγούν και δικαιολογούν την προτίμησή του. Εφόσον οι λόγοι αυτοί δεν είναι εμφανείς από την εξέταση των φακέλων, οφείλουν να εκθεθούν και καταγραφούν στο πρακτικό για να καταστεί έτσι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος. Σύσταση, κάτω από

10

15

20

25

30

35

40

- 5 αυτές τις συνθήκες, χωρίς οποιαδήποτε αιτιολογία είναι, κατά τη γνώμη μου, αυθαίρετη. Το διορίζον όργανο οφείλει να ερευνήσει περαιτέρω το θέμα για να μπορεί να αποφασίσει αν θα δεχθεί τέτοια σύσταση ή όχι και ποιά βαρύτητα θα προσδώσει σ' αυτή. Αν το διορίζον όργανο αφήσει τέτοια σύσταση αδιευκρίνιστη και ανατιολόγητη και ακολούθως ενεργήσει με βάση αυτή τη σύσταση, είναι σαν να παραιτείται υπέρ του Διευθυντή της ευθύνης που έχει να ικανοποιηθεί το ίδιο, κατόπιν δικής του επαρκούς έρευνας ως προς την ταυτότητα του υποψηφίου που θεωρεί ως τον καταλληλότερο για προαγωγή με βάση τα νομοθετημένα κριτήρια. Είναι, επομένως ορθό να λεχθεί ότι η υποχρέωση του Διευθυντή να αιτιολογήσει ρητά τη σύστασή του, όπως και η αντίστοιχη υποχρέωση της ΕΔΥ να ερευνήσει, να πληροφορηθεί και να αξιολογήσει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η συγκεκριμένη σύσταση, εξαρτάται αποκλειστικά από τα ιδιαίτερα γεγονότα της κάθε υπόθεσης όπως προκύπτουν από τους φακέλους των υποψηφίων ενώπιόν της.
- 10
- 15
- 20 5. Αν ο τρόπος με τον οποίο έχω ερμηνεύσει τις αυθεντίες πάνω στο επίδικο θέμα είναι ορθός, και λαμβανομένου υπόψη ότι στην παρούσα περίπτωση προκύπτει από τα στοιχεία των φακέλων ότι ο αιτητής είναι ουσιαστικά ίσος σε αξία με βάση τις εμπιστευτικές εκθέσεις και σε προσόντα με δύο
- 25 Ενδιαφερόμενα Μέρη έχει όμως μικρή έστω υπεροχή σε αρχαιότητα έναντι τους, η ανεπιφύλακτη αποδοχή από την ΕΔΥ της ανεξήγητης και ανατιολόγητης σύστασης του Διευθυντή υπέρ των πιο πάνω δύο Ενδιαφερομένων Μερών μαρτυροί ότι η ΕΔΥ ενήργησε κάτω από πλάνη περί τα πράγματα η οποία καθιστά κακή και λανθασμένη την άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας. Τεκμηριώνεται έτσι ο ισχυρισμός ότι η προαγωγή των δύο αυτών υποψηφίων είναι προϊόν υπέρβασης της εξουσίας της ΕΔΥ και υπόκειται, ως εκ τούτου, σε ακύρωση παρά το γεγονός ότι ο αιτητής ούτε απέδειξε ούτε ισχυρίζεται έκδηλη υπεροχή έναντι τους. Δεν
- 30 μπορεί να λεχθεί το ίδιο αναφορικά με το άλλο Ενδιαφερόμενο Μέρος ο οποίος είναι ίσος του αιτητή σε αξία με βάση τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις και σε προσόντα, αλλά υπερέχει έναντι του σε αρχαιότητα έστω και απομακρυσμένη. Μπορεί επομένως να λεχθεί ότι η επίδικη σύστασή του από το Διευθυντή αντανακλά και το στοιχείο της μικρής υπεροχής του σε αρχαιότητα και είναι, ως εκ
- 35
- 40 τούτου, σύμφωνη με τα στοιχεία των φακέλων, ώστε να μην

απαιτείται η ρητή αιτιολόγησή της. Το ίδιο ισχύει και για το άλλο Ενδιαφερόμενο Μέρος για το οποίο ορθά η ΕΔΥ έκρινε ότι κατέχει το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας. Τα στοιχεία των φακέλων αποκαλύπτουν έτσι υπεροχή του σε προσόντα έναντι του αιτητή. Η υπεροχή δικαιολογεί την επίδικη σύστασή του από το Διευθυντή παρά την πολύ απομακρυσμένη και μηδαμινής σημασίας αρχαιότητα του αιτητή έναντί του. 5

Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς χωρίς διαταγή για έξοδα. 10

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic v. Roussos (1987) 3 C.L.R. 1217. 15

Δημοκρατία ν. Χρίστου (1991) 3 Α.Α.Δ. 56.

Themistokleous & Others v. Republic (1985) 3 C.L.R 1070. 20

Yenakritou & Others v. Republic (1985) 3 C.L.R 2731.

Pourgourides and Others v. Republic (No 1) (1988) 3 C.L.R. 1434. 25

Δημοσθένους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 153.

Χασάπης ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 407.

Λοιζίδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1663. 30

Republic v. Koufettas (1985) 3 C.L.R 1950.

Stylianou v. Republic (1986) 3 C.L.R 2661. 35

Δημοκρατία και Άλλοι ν. Στυλιανού και Άλλου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427.

Republic v. Haris (1985) 3 C.L.R 106. 40

Ευστούρης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 896.

Μαυρομμάτης και άλλοι ν. ΕΔΥ (1991) 4 Α.Α.Δ. 767.

Σιδερά και άλλος ν. Δημοκρατίας (1991) 4(Γ) Α.Α.Δ. 2167. 45

Roussos v. Republic (1986) 3 C.L.R 723

Λαμπριανού και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1991) 4(Γ) Α.Α.Δ. 2394

5 *Καϊττάνης και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1991) 4(Γ) Α.Α.Δ. 2446*

Δημοκρατία ν. Βασιλείου (1990) 3 Α.Α.Δ. 226

Προσφυγή.

10

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη προάχθηκαν στη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού 2ης Τάξης αντί του αιτητή.

15

Α.Σ. Αγγελίδης, για τον αιτητή.

20

Π. Χ"Δημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ' ων η αίτηση.

Π. Παπαγεωργίου, για το ενδιαφερόμενο μέρος Χρ. Πολυκάρπου.

25

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Πογιατζής ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

30

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή του αυτή ο Αιτητής Ιωάννης Κωνσταντινίδης προσβάλλει την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 17 Νοεμβρίου 1989, με την οποία προήχθηκαν στη θέση Κτηματολογικού Λειτουργού, 1ης Τάξης (Κτηματολογίου), Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, από 1/10/1989 τα τέσσερα Ενδιαφερόμενα Μέρη, δηλαδή, οι 1) Χρίστος Πολυκάρπου, 2) Πέτρος Χριστοδουλίδης, 3) Στέλιος Θεοδούλου και 4) Αντώνης Σάββα. Η επίδικη θέση είναι θέση προαγωγής.

40

Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε από την ΕΔΥ στη συνεδρία της ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1989. Προηγήθηκε εξέταση του θέματος της πλήρωσης των τεσσάρων επιδίκων κενών θέσεων από αρμόδια

45

Τμηματική Επιτροπή που είχε συσταθεί για το σκοπό

αυτό, η οποία υπέβαλε γραπτή Έκθεση στην ΕΔΥ με ημερομηνία 12 Ιουνίου 1989, με την οποία σύστησε για προαγωγή 14 υποψήφιους που είχαν τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας προσόντα, περιλαμβανομένων του Αιτητή και των τεσσάρων Ενδιαφερομένων Μερών.

5

Στην αρχή της συνεδρίας της στις 12 Σεπτεμβρίου 1989, η ΕΔΥ μελέτησε την Έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής υπό το φως των στοιχείων των φακέλων των υποψηφίων και διόρθωσε κάποιο λάθος σε βάρος του Αιτητή αναφορικά με την αρχαιότητά του, που είχε εντοπίσει στον κατάλογο των υποψηφίων που της είχε υποβληθεί. Ακολούθως η ΕΔΥ δέχτηκε το Διευθυντή του Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κ. Ανδρέα Κοτσώνη και άκουσε τις συστάσεις του σχετικά με τους υποψήφιους. Όπως προκύπτει από το πρακτικό της συνεδρίας εκείνης, ο Διευθυντής ανέφερε επί του προκειμένου τα εξής:

10

15

"Συστήνει τους Αντώνιο Σάββα Χρ., Χρίστο Πολυκάρπου, Πέτρο Χριστοδουλίδη Κ. και για την τέταρτη θέση τους Στέλιο Θεοδούλου και Ανδρέα Πίπη".

20

Στο στάδιο αυτό ο Διευθυντής απεχώρησε η δε ΕΔΥ προχώρησε στην εξέταση των ενώπιόν της στοιχείων με βάση τα οποία έκρινε ότι το πλεονέκτημα* που προβλέπεται στο Σχέδιο Υπηρεσίας το διαθέτει ο Στέλιος Θεοδούλου (Ενδιαφερόμενο Μέρος 3). Στην συνέχεια η ΕΔΥ ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων. Αφού εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της θέσης, καθώς και

25

30

*"(3) Μεταξύ υποψηφίων που είναι ίσοι αναφορικά με τα υπόλοιπα κριτήρια για προαγωγή. Η κατοχή Πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου σε κατάλληλο θέμα, π.χ. το Νομικό (περιλαμβανομένου του *Barrister-at-Law*), τη Διαχείριση Περιουσίας, τις Εκτιμήσεις κλπ, ή μέλος του *Royal Institution of Chartered Surveyors (General Practice Division)* θα αποτελεί πλεονέκτημα".

από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές
Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους, με ιδιαίτερη
όμως μνεία εκείνων των πέντε τελευταίων ετών, και
έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής
5 Επιτροπής, τις συστάσεις του Διευθυντή, τα προσόντα
των υποψηφίων και την αρχαιότητά τους σύμφωνα με
τον κατάλογο που είχε η ίδια διορθώσει, η ΕΔΥ έκρινε με
βάση τα καθιερωμένα κριτήρια (αξία, προσόντα,
αρχαιότητα) ότι τα τέσσερα Ενδιαφερόμενα Μέρη
10 υπερέχουν των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να
τους προαγάγει σαν τους πιο κατάλληλους στην επίδικη
θέση.

Στα πλαίσια των λόγων ακύρωσης της
15 προσβαλλόμενης απόφασης, οι οποίοι αναφέρονται στην
Αίτηση, ο ευπαιδευτος δικηγόρος του Αιτητή έχει
προβάλει στις αγορεύσεις του διάφορους ισχυρισμούς
που μπορούν να συνοψιστούν και να ενταχθούν στο
20 ακόλουθο βασικό επιχείρημα: Η ΕΔΥ έπρεπε να είχε
αγνοήσει τη σύσταση του Διευθυντή γιατί δε συνάδει με
το περιεχόμενο των φακέλων που είχε ενώπιον της και η
οποία είναι λακωνική, αόριστη και εντελώς
ανατιολόγητη. Αποδίδοντας στην άκυρη αυτή σύσταση
25 την ουσιαστική βαρύτητα που πρέπει να αποδίδεται στις
συστάσεις του Διευθυντή που γίνεται κατά τρόπο
νόμιμο, η ΕΔΥ υπέπεσε σε πλάνη περί τα πράγματα με
την έννοια ότι ενήργησε κάτω από το βάρος πλάνης
αναφορικά με την αξία των Ενδιαφερομένων Μερών
30 στον προσδιορισμό της οποίας λήφθηκε υπόψη και η
άκυρη σύσταση του Διευθυντή. Σύμφωνα με τον Αιτητή,
η ΕΔΥ ενήργησε επίσης υπό το βάρος πλάνης που
οφείλεται στο εύρημα της ότι το Ενδιαφερόμενο Μέρος
αρ.3, Στέλιος Θεοδούλου, διαθέτει το πλεονέκτημα που
35 προβλέπεται στο Σχέδιο Υπηρεσίας ενώ στην
πραγματικότητα δεν το διαθέτει εφόσο στο κριτήριο της
αρχαιότητας που είναι ένα από τα "υπόλοιπα κριτήρια
για προαγωγή" ο κ. Στέλιος Θεοδούλου δεν είναι ίσος
αλλά υστερεί του Αιτητή. Η ισότητα στα υπόλοιπα
40 κριτήρια για προαγωγή αποτελεί, σύμφωνα με το Σχέδιο
Υπηρεσίας, προϋπόθεση αναγνώρισης του
πανεπιστημιακού διπλώματος του κ. Στέλιου
Θεοδούλου, ως πλεονεκτήματος εν τη εννοία του Σχεδίου
Υπηρεσίας.

Στα επί μέρους θέματα που έχουν εγερθεί στα πλαίσια του πιο πάνω βασικού ισχυρισμού του Αιτητή, περιλαμβάνονται και θα πρέπει να εξεταστούν και να αποφασιστούν οι ισχυρισμοί του Αιτητή περί υπεροχής του έναντι των Ενδιαφερομένων Μερών σε ένα ή και περισσότερα από τρία νομοθετημένα κριτήρια. Στην περίπτωση που οι ισχυρισμοί αυτοί του Αιτητή για υπεροχή του έναντι των Ενδιαφερομένων Μερών δεν τεκμηριώνονται από το περιεχόμενο των φακέλων, ο βασικός ισχυρισμός του Αιτητή ότι οι συστάσεις του Διευθυντή είναι αντίθετες με το περιεχόμενο των φακέλων δε θα είναι δυνατό να γίνει δεκτός.

Στο βαθμό που η αξία των υποψηφίων αντανακλάται στις Εμπιστευτικές τους Εκθέσεις, η διαπίστωσή μου είναι ότι ο Αιτητής και οι τέσσερις υποψήφιοι που έχουν επιλεγεί και προαχθεί είναι περίπου ισάξιοι. Έχουν όλοι χαρακτηριστεί ως γενικά εξαιρετοι στις Εμπιστευτικές τους Εκθέσεις των πέντε τελευταίων ετών στις οποίες η ΕΔΥ κάμνει ρητή αναφορά στο πρακτικό της συνεδρίας της με ημερομηνία 12 Σεπτεμβρίου 1989. Οι ασήμαντες διαφορές στις επί μέρους βαθμολογίες τους δε λαμβάνονται υπόψη σύμφωνα με τη νομολογία* μας. Πόσο ασήμαντες είναι οι διαφορές αυτές φαίνεται από το γεγονός ότι από τις 60 συνολικά επί μέρους βαθμολογίες των πέντε τελευταίων ετών ο Αιτητής βαθμολογείται εξαιρετος σε 51 και λίαν καλός σε 9, Ο Χρίστος Πολυκάρπου εξαιρετος σε 57 και λίαν καλός σε 3, ο Πέτρος Χριστοδουλίδης εξαιρετος σε 50 και λίαν καλός σε 10, ο Στέλιος Θεοδούλου εξαιρετος σε 56 και λίαν καλός σε 4 και ο Αντώνιος Σάββα εξαιρετος σε 59 και λίαν καλός σε 1. Από τον πιο πάνω μαθηματικό υπολογισμό προκύπτει ότι υφίσταται πολύ μικρότερη υπεροχή (σε μία μόνο επί μέρους βαθμολογία) του Αιτητή έναντι του Πέτρου Χριστοδουλίδη από την υπεροχή των άλλων τριών Ενδιαφερομένων Μερών έναντι του Αιτητή (σε 6, 5 και 8 επί μέρους βαθμολογίες αντίστοιχα). Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε άλλα στοιχεία στους φακέλους των διαδίκων εκτός της επίδικης σύστασης του Διευθυντή σχετικά με την αξία τους, η οποία αντάνακλάται, ως εκ

**Republic v. Nicos Roussos* (1987) 3 C.L.R. 1217.

τούτου, αποκλειστικά στην εικόνα που συνθέτουν οι Εμπιστευτικές τους Εκθέσεις.

5 Σχετικά με τα προσόντα των διαδίκων μπορεί να λεχθεί
ότι ο Αιτητής και τα Ενδιαφερόμενα Μέρη Χρ.
Πολυκάρπου, Π. Χριστοδουλίδης και Α. Σάββα έχουν ίσα
προσόντα. Το Ενδιαφερόμενο Μέρος Στ. Θεοδούλου
υπερέχει σε προσόντα όλων των άλλων διαδίκων, εφόσον
10 έχει πανεπιστημιακό τίτλο ο οποίος δεν αποτελεί
απαραίτητο προσό αλλά αποτελεί πλεονέκτημα κάτω από
ορισμένες συνθήκες, την ύπαρξη των οποίων ο Αιτητής
αμφισβητεί. Όπως, όμως και να έχουν τα πράγματα, ο
πανεπιστημιακός τίτλος του Στ. Θεοδούλου στα νομικά
προσίδει σ' αυτόν υπεροχή μικρής έστω σημασίας, στη
15 χειρότερη περίπτωση, έναντι του Αιτητή.

Σχετικά με την αρχαιότητα των διαδίκων έχουν
προβληθεί αντίθετοι ισχυρισμοί. Ο Αιτητής ισχυρίζεται
20 ότι υπερέχει σε αρχαιότητα έναντι όλων των
Ενδιαφερομένων Μερών. Λέγει ότι υπερέχει κατά 3/4
περίπου χρόνια έναντι του Χρ. Πολυκάρπου, 3½ χρόνια
έναντι του Π. Χριστοδουλίδη, και 3¼ χρόνια έναντι των
Στ. Θεοδούλου και Α. Σάββα. Η Δημοκρατία ισχυρίζεται
25 ότι ο Αιτητής υστερεί του Π. Χριστοδούλου κατά 5
περίπου χρόνια λόγω της προηγούμενης υπηρεσίας του
τελευταίου στη θέση Βοηθού Γραφέα από 15/8/1951,
υπερέχει δε έναντι του Χρ. Πολυκάρπου μόνο κατά 5½
μήνες, έναντι του Στ. Θεοδούλου μόνο κατά ένα μήνα και
έναντι του Α. Σάββα μόνο κατά 15 μήνες.

30 Για τη διαπίστωση της αρχαιότητας των διαδίκων έχω
εφαρμόσει τις πρόνοιες του άρθρου 46 του περί Δημοσίας
Υπηρεσίας Νόμου, (Νομος αρ. 33 του 1967), όπως
τροποποιήθηκε από το άρθρο 5 του Νόμου αρ. 10 του
35 1983. Όλοι οι διάδικοι είναι υπάλληλοι με μακρά
υπηρεσία και για τα τελευταία είκοσι και πλέον χρόνια
κατείχαν τις ίδιες διαδοχικά θέσεις. Η αρχαιότητά τους
προέρχεται από τη διαφορετική ημερομηνία προαγωγής
τους σε προ-προηγούμενες θέσεις που κατείχαν. Από τα
40 στοιχεία των φακέλων των διαδίκων ενώπιόν μου, η θέση
της Δημοκρατίας σχετικά με την αρχαιότητά τους είναι η
ορθή. Η μικρής διάρκειας και τόσο απομακρυσμένη

χρονικά αρχαιότητα του Αιτητή έναντι των Ενδιαφερομένων Μερών αρ. 1, 3 και 4, όπως και εκείνη του Ενδιαφερομένου Μέρους αρ. 2 έναντι του Αιτητή, δεν έχει σημαντική βαρύτητα στην παρούσα περίπτωση, σύμφωνα με τη νομολογία μας. Σχετική επί του προκειμένου είναι η απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 1070 **Δημοκρατία ν. Γεωργίου Χρίστου** (απόφαση ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1991).

Ο Αιτητής δεν ισχυρίζεται ότι έχει έκδηλη υπεροχή έναντι οποιουδήποτε από τα Ενδιαφερόμενα Μέρη. Είναι όμως φανερό ότι στην παρούσα υπόθεση η ΕΔΥ είχε προσδώσει ουσιαστική βαρύτητα στην επίδικη σύσταση των Ενδιαφερομένων Μερών από το Διευθυντή. Χωρίς τη σύσταση αυτή είναι άγνωστο ποιούς υποψήφιους θα επέλεγε. Επομένως, αν η σύσταση του Διευθυντή πάσχει για τους λόγους που έχει προβάλει ο Αιτητής, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να ακυρωθεί. Η παρούσα υπόθεση διαφέρει από την υπόθεση **Δημοκρατία ν. Ρούσου** (ανωτέρω), στην οποία η ΕΔΥ είχε φθάσει στο συμπέρασμα για την ανωτερότητα του ενδιαφερομένου μέρους έναντι του αιτητή με βάση άλλα στοιχεία και μετά αποφάσισε να δεχθεί τη σύσταση του Διευθυντή. Ως εκ του λόγου αυτού, η Ολομέλεια είχε αποφασίσει ότι η οποιαδήποτε παρατυπία στη σύσταση του Διευθυντή δεν ήταν ουσιώδης αφού δεν επηρέασε κατά τρόπο ουσιαστικό την τελική επιλογή του ενδιαφερομένου μέρους.

Έχω ήδη παραθέσει αυτούσιο το απόσπασμα των πρακτικών της ΕΔΥ που αφορά την επίδικη σύσταση του Διευθυντή ο οποίος δεν κάμνει τουλάχιστο αναφορά στα τρία κριτήρια, ούτε δίδει οποιαδήποτε αιτιολογία. Με βάση τα στοιχεία των φακέλων ως προς τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις, τα προσόντα και την αρχαιότητα των διαδίκων, χωρίς άλλα στοιχεία σχετικά με την αξία τους που πιθανόν να γνώριζε ο Διευθυντής και που δεν περιέχονται όμως στους φακέλους, είναι δύσκολο να εξηγηθεί η προτίμηση του Διευθυντή προς τα Ενδιαφερόμενα Μέρη. Εφόσον ο ίδιος δεν έδωσε οποιαδήποτε εξήγηση ή αιτιολογία, εκείνο που οδήγησε το Διευθυντή να κάμει την

επίδικη σύσταση, στο βαθμό που δεν αποκαλύπτεται από το περιεχόμενο των φακέλων, παραμένει άγνωστο σε μας και αντικείμενο εικασίας.

- 5 Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του Αιτητή ισχυρίζεται ότι ο Προϊστάμενος του Τμήματος έχει σ' όλες τις περιπτώσεις νομική υποχρέωση να δίδει ρητή αιτιολογία για τη σύσταση του προς την ΕΔΥ και ότι η επίδικη σύσταση είναι απαράδεχτα γενική, αόριστη και ανατιολόγητη και
 10 ότι, ως εκ του λόγου αυτού, η ΕΔΥ είχε υποχρέωση είτε να την αγνοήσει πλήρως είτε να διεξάγει περαιτέρω έρευνα αναφορικά με αυτή και να ζητήσει διευκρινίσεις από το Διευθυντή. Προς υποστήριξη του ισχυρισμού του ο κ. Αγγελίδης παρέπεμψε το Δικαστήριο σε αποφάσεις του
 15 Ανωτάτου Δικαστηρίου, περιλαμβανομένων αποφάσεων της Ολομέλειας. Ο ευπαίδευτος δικηγόρος της ΕΔΥ, υποστηριζόμενος επί του προκειμένου από τον ευπαίδευτο δικηγόρο του Ενδιαφερόμενου Μέρους Χρίστου Πολυκάρπου, διεφώνησε με την πιο πάνω
 20 εισήγηση και ισχυρίστηκε ότι, η επίδικη σύσταση συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων, ότι δεν απαιτείται να είναι αιτιολογημένη και ότι είναι καθ' όλα νόμιμη. Υπεστήριξε δε την εισήγησή του με αναφορά σε δικαστικές αποφάσεις πάνω στο ίδιο θέμα.

- 25 Αναφορικά με το ερώτημα κατά πόσον οι συστάσεις του Διευθυντή πρέπει να είναι αιτιολογημένες ώστε να καθίσταται εφικτός ο δικαστικός έλεγχος μπορεί ίσως να
 30 λεχθεί ότι η νομολογία μας φαίνεται να έχει καθιερώσει, τουλάχιστο εκ πρώτης όψεως, δύο αντίθετες προσεγγίσεις. Υπάρχει μια σειρά αποφάσεων που χωρίς οποιεσδήποτε περιστροφές απαντούν το πιο πάνω ερώτημα κατά τρόπο καταφατικό. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται οι
 35 αποφάσεις στις πιο κάτω υποθέσεις:

- Στην υπόθεση *Ανδρέα Θεμιστοκλέους και άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 C.L.R. 1070, οι συστάσεις του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης που λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, είχαν τη
 40 μορφή καταλόγου με τα ονόματα των υποψηφίων που είχαν συσταθεί για προαγωγή χωρίς να αναφέρεται γιατί και με βάση ποιά κριτήρια το Τμήμα επέλεξε να τους

συστήσει. Η παράλειψη αυτή αποτέλεσε ένα από τους λόγους για τους οποίους το Δικαστήριο ακύρωσε τις επίδικες προαγωγές. Ο Δικαστής Λούης Λοΐζου είπε επί του προκειμένου τα εξής στις σελίδες 1081 και 1082:

5

"In the case of *Iosif v. C.Y.T.A.* (1975) 3 C.L.R. 261 it was held (at pp. 275-276) that the inadequate recording of the recommendations of the Head of Department deprived the Court of the ability to examine how and why it was reasonably open to the Board to act upon the recommendations and the promotions were annulled on this ground.

10

The reasoning of a decision must be clear and adequate in order to enable the Court to exercise judicial control over it. (*Kittides v. The Republic* (1973) 3 C.L.R. 123, 143; *Demosthenous v. The Republic* (1973) 3 C.L.R. 354, 365).

15

In the present case the department concerned confined itself to merely listing the names of those candidates whom it recommended for promotion without stating why and on what criteria it chose to recommend them. The respondents then proceeded to promote certain of those candidates whose names appeared on the above list without stating why those candidates or any of them were preferred to others possessing more qualifications, which are or may be considered an additional qualification under the scheme of service as for example applicant in Case No. 124/81 who possesses a post graduate diploma".

20

25

30

Παρόμοια προσέγγιση υιοθέτησε ο Δικαστής Πικής στην υπόθεση *Χαρά Γενακρίτου και άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 C.L.R. 2731, στην οποία το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης είχε υποβάλει στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας τα ονόματα των υποψηφίων που σύστησε για προαγωγή χωρίς οποιαδήποτε αιτιολογία. Στις σελίδες 2741 και 2742 το Δικαστήριο τόνισε τα εξής:

35

40

"Even if we were to assume that this vacuum could be filled by the presumption of legality, the recommenda-

tions were wholly unreasoned. And as such cannot stand the test of judicial review. Not only final but every preliminary administrative act, too, must be reasoned in a way making possible judicial review. L. Loizou, J., dealt specifically with the duty to reason recommendations, under s.35(3), in *Themistocleous and Others v. Republic*. The following passage from his judgment is indicative of the need for reasoning and the form it should take to make possible its review by judicial action:

'In the present case the department concerned confined itself to merely listing the names of those candidates whom it recommended for promotion without stating why and on what criteria it chose to recommend them

The list of recommended candidates may be regarded as a bare recommendation that should carry no weight with the Educational Service Commission. It is evident from their decision that they attached specific weight to it as a guide to the suitability of candidates and to that extent their decision is liable to be set aside for misconception of material facts".

Ακολούθησε η απόφαση στις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 723/86, 732/86, 771/86 και 789/86 *Pourgourides and Others v. Republic* (No.1) (1988) 3 C.L.R. 1434, στην οποία οι συστάσεις που το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης είχε υποβάλει στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είχαν επίσης τη μορφή απλού καταλόγου των συστηθέντων υποψηφίων χωρίς άλλη εξήγηση. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου Α. Λοΐζου είπε επί του προκειμένου τα εξής στη σ.1442:

"The list of recommended candidates may be regarded as a bare recommendation that should carry no weight with the Educational Service Commission. It is evident from their decision that they attached specific weight to it as a guide to the suitability of candidates and to that extent their decision is liable to be set aside for misconception of material facts".

Σχετική είναι και η απόφαση του Δικαστή Κούρρη στην υπόθεση **Κύρος Δημοσθένους και άλλοι v. Δημοκρατίας**, (1990) 3 Α.Α.Δ. 153, στην οποία αναφέρονται τα εξής:

5

"Οι συστάσεις του οικείου τμήματος, πρέπει να αποδίδουν και να εκφράζουν τις απόψεις του συστήνοντος σώματος, για την καταλληλότητα των υποψηφίων. Επομένως, δεν είναι νοητό να περιορίζονται ή να εξαντλούνται σε εκτίμηση με βάση τις υπηρεσιακές εκθέσεις και τα στοιχεία του φακέλου, μόνο που εν πάση περιπτώσει, ευρίσκονται ενώπιον της Επιτροπής (**Ioannidou and others v. Republic** (1984) 3 C.L.R. 1283). Γεγονός που εξουδετερώνει την βαρύτητά τους και την καθιστά στοιχείο εκ του περισσού.

10

15

Οι συστάσεις που δόθηκαν στην προκειμένη περίπτωση, στηριγμένες αποκλειστικά στα αντικειμενικά στοιχεία του φακέλλου, ήταν εξυπαρχής μηδαμινής και αμελητέας σημασίας και οπωσδήποτε δεν μπορούσαν να αποτελέσουν το ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως και να έχουν τη βαρύτητα που, ως τέτοιο, αναγνωρίζει η νομολογία στις συστάσεις του οικείου Τμήματος.

20

25

Ελλείποντος επί πλέον οποιουδήποτε άλλου στοιχείου, οι συστάσεις που δόθηκαν είναι εντελώς ανεπαρκείς να αιτιολογήσουν την προτίμηση υποψηφίων με λιγότερα προσόντα και μικρότερο βαθμό αρχαιότητας. Η Επιτροπή, όφειλε να αντιπαρέλθει τις συστάσεις αυτές ή να περιορίσει ανάλογα την επίδρασή τους στην απόφασή της, προχωρώντας στην δική της έρευνα. Εντούτοις, όπως προκύπτει από τα πρακτικά (Παράρτημα Στ' στην ένσταση), η Επιτροπή, στηρίχτηκε στις συστάσεις του τμήματος και ακολούθησε, όπως η ίδια παραδέχεται τη σειρά προτεραιότητας που είχε εισηγηθεί στο τμήμα. Για το λόγο αυτό, η απόφασή της είναι πλημμελής, ως αποτέλεσμα πλάνης περί τα πράγματα και υπόκειται σε ακύρωση".

30

35

40

Παρόμοια προσέγγιση υιοθέτησε ο Δικαστής Κούρρης και στην υπόθεση **Παντελής Χασάπης ν. Δημοκρατίας**, (Προσφυγή αρ. 692/87, απόφαση ημερομηνίας 9/2/1990) στην οποία είπε τα εξής:

5

10

15

20

"Οι λόγοι για ακύρωση αναφορικά με τις συστάσεις του οικείου τμήματος, δεν εξαντλούνται στα όσα ήδη αναφέρθηκαν. Και αν ακόμα ήταν δεκτές, οι συστάσεις που υποβλήθηκαν, πάσχουν από έλλειψη αιτιολογίας. Οι Γενικοί Επιθεωρητές, περιορίστηκαν σε απλή παράθεση των ονομάτων των υποψηφίων που σύστηναν για προαγωγή, χωρίς καθόλου να αναφέρουν τους λόγους και τα κριτήρια της σύστασής τους. Η ανάγκη για επαρκή αιτιολογία, όχι μόνο της τελικής, μα και κάθε προπαρασκευαστικής διοικητικής πράξεως - επομένως και της συστάσεως του οικείου τμήματος - συνδέεται άμεσα με τη δυνατότητα δικαστικού ελέγχου και έχει τονιστεί καθ' επανάληψη στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. (**Themistokleous and others v. Republic** (1985) 3 C.L.R. 1070, **Yenakritou and others v. Republic** (1985) 3 C.L.R. 2731).

25

Η παντελής έλλειψη αιτιολογίας στις συστάσεις που υποβλήθηκαν, συνιστά ένα επί πλέον λόγο για ακύρωση της απόφασης".

30

Ακολούθησε η απόφαση ημερομηνίας 12/5/1990 στις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 583/88, 605/88, 647/88 και 658/88 **Γεώργιος Λοιζίδης και άλλοι ν. Δημοκρατίας**, στην οποία ο Δικαστής Πικής είπε τα εξής:

35

"Μετά τη διευκρίνιση του πλαισίου αξιολόγησης των υποψηφίων ο κ. Χριστοδουλίδης προέβη στην εξής σύσταση, όπως διατυπώνεται στο πρακτικό, (Παράρτημα 9): 'Αφού έλαβε υπόψη τα τρία κριτήρια συστήνει τον 'Αθω Πετρίδη' .

40

Τα τρία κριτήρια τα οποία τον καθοδήγησαν, όπως είναι πρόδηλο, είναι εκείνα τα οποία προσδιορίζονται στο άρθρο. 44(2) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.33/67), δηλαδή αξία, προσόντα, αρχαιότητα.

Προκύπτει από τη σύσταση ότι αυτή βασίστηκε στα υπηρεσιακά στοιχεία των υποψηφίων. Εκτός από τη σύσταση έδωσε λεπτομέρειες για τον τόπο υπηρεσίας των άλλων υποψηφίων. Η Ε.Δ.Υ. ερεύνησε μετά την αποχώρηση του κ. Χριστοδουλίδη τα δεδομένα των υποψηφίων όπως αποκαλύπτονται στους υπηρεσιακούς φακέλους και εμπιστευτικές εκθέσεις. Ενδεικτική της απόδοσής τους κρίθηκε η αξιολόγησή τους στις εμπιστευτικές εκθέσεις των τελευταίων πέντε χρόνων (1983-1987). Αυτές φέρουν το ενδιαφερόμενο μέρος και τους αιτητές ίσους σε γενική βαθμολογία (εξαιρέτοι). Περαιτέρω διερεύνηση της απόδοσής τους με αναφορά στις επί μέρους αξιολογήσεις που περιέχονται στις εμπιστευτικές εκθέσεις φέρει τους αιτητές Κ. Φαττά και Γ. Διονυσίου να υπερτερούν οριακά του ενδιαφερόμενου μέρους.

Μετά τη συνεκτίμηση των υπηρεσιακών στοιχείων και αφού έδωσε την πρόποσα βαρύτητα στη σύσταση του Διευθυντή η Επιτροπή, όπως καταγράφεται στο πρακτικό, κατέληξε ότι το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν ο καταλληλότερος από τους υποψηφίους για προαγωγή και το διόρισε στην επίμαχη θέση

'Εστω και αν γίνει δεκτό ότι το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν ίσο σε αξία με βάση τις εμπιστευτικές εκθέσεις με τους αιτητές, όλοι οι αιτητές με εξαίρεση τον κ. Φαττά υπερτερούσαν σε αρχαιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους ενώ ο τελευταίος είχε ουσιαστικά ίση αρχαιότητα εφόσον το μόνο στοιχείο που τον διαχωρίζει στον τομέα αυτό από το ενδιαφερόμενο μέρος είναι η ηλικία του. Συνεπώς συνεκτίμηση των τριών στοιχείων τα οποία λήφθηκαν υπόψη ως το μέτρο της αξιολόγησης της υπηρεσίας τους καθιστούσαν τις διεκδικήσεις των αιτητών για προαγωγή υπέρτερες εκείνων του ενδιαφερόμενου μέρους, περιλαμβανομένων και εκείνων του κ. Φαττά ο οποίος είχε καλύτερες επί μέρους βαθμολογίες.

Η νομολογία ορίζει ότι σύσταση αρμόδιου τμηματάρχη που δε βασίζεται σε προσωπική γνώση και εκτίμηση των ικανοτήτων των υποψηφίων αλλά σε

5 αντικειμενική θεώρηση των υπηρεσιακών τους
στοιχείων είναι πλημμελής οποτεδήποτε συγκρούεται
και είναι αντιφατική με αυτά (Βλ. μεταξύ άλλων **Repu-**
blic v. Koufettas (1985) 3 C.L.R. 1950, και **Ανδρέας**
Στυλιανού κ.α. ν. Δημοκρατίας, Προσφ. 844/87 και
986/87, η απόφαση δόθηκε στις 25.11.89. Εάν η θέση
των αιτητών ως προς την ύπαρξη αντίφασης στη
10 σύσταση του κ. Χριστοδουλίδη ευσταθεί,
εκθεμελιώνεται ένα από τα βάρη πάνω στα οποία
βασίστηκε η επίδικη απόφαση. Περαιτέρω εάν η
διαπίστωση αυτή είναι ορθή η πλάνη βαρύνει και την
ίδια την Ε.Δ.Υ. γιατί και εκείνοι κατέληξαν στο ίδιο
συμπέρασμα ως προς τα στοιχεία των υποψηφίων. Με
15 μόνη διαφορά ότι συμπεριέλαβαν σ' αυτά και τη
σύσταση του αρμόδιου τμηματάρχη.

20 Προκύπτει από την εξέταση των στοιχείων που είχαν
ενώπιόν τους ότι τόσο ο κ. Χριστοδουλίδης όσο και
η Ε.Δ.Υ. προέβησαν σε λανθασμένη εκτίμηση των
υπηρεσιακών στοιχείων των υποψηφίων με βάση τα
οποία έγινε η επιλογή του ενδιαφερόμενου μέρους. Η
πλάνη καθιστά τρωτή τη σύσταση του κ.
Χριστοδουλίδη, συμπέρασμα που αφεαυτό
25 εκθεμελιώνει την απόφαση ενόψει της σπουδαιότητας
που ενέχει η σύσταση ως στοιχείο κρίσης για την
επιλογή του καταλληλοτέρου (Βλ. μεταξύ άλλων **Mar-**
kides v. Republic (1983) 3 C.L.R. 622, και **Republic v.**
Haris (1985) 3 C.L.R. 106). Η πλάνη κάτω από την
οποία λειτούργησεν τόσο ο αρμόδιος τμηματάρχης
30 όσο και η Ε.Δ.Υ. καθιστούν την απόφαση υποκείμενη
σε ακύρωση".

35 Στο μεταξύ είχε εκδοθεί η απόφαση της Ολομέλειας
στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 358 **Δημοκρατία ν.**
Αντώνιου Κουφέττα (1985) 3 C.L.R. 1950, στην οποία ο
Διευθυντής του Τμήματος είχε συστήσει για προαγωγή το
ενδιαφερόμενο μέρος που ήταν ισάξιο του αιτητή σε αξία
και προσόντα αλλά υστερούσε σε αρχαιότητα κατά 8
40 χρόνια. Εκδίδοντας την ομόφωνη απόφαση του
Δικαστηρίου ο Δικαστής Στυλιανίδης είπε τα εξής στη σ.
1962:

"The Commission in making a promotion shall have due regard to the recommendations made in this respect by the Head of the Department in which the vacancy exists.

5

It is well established, however, that when the recommendations of the Head of a Department are inconsistent with the overall picture presented by the confidential reports, they should be disregarded or be given limited weight, depending on the extent of inconsistency. (*Lardis v. The Republic* (1967) 3 C.L.R. 64, at p. 78; *Georgiōu v. The Republic* (1976) 3 C.L.R. 74, at p.84, a Full Bench case; *Niki Ioannou v. The Republic* (1976) 3 C.L.R. 431, at p.432; *Ioannou v. The Republic* (1977) 3 C.L.R. 61; *Andreas Savva v. The Republic* (1980) 3 C.L.R. 675, at p.696).

10

15

This Court in the exercise of its judicial control and considering the validity of a promotion scrutinizes the reasons given for the recommendations of the Head of the Department in order to ascertain whether they are consistent with the overall picture presented by the confidential reports of the applicant and the interested parties".

20

Ακολούθησε νέα απόφαση τη Ολομέλειας στην υπόθεση *Νίκη Στυλιανού v. Δημοκρατίας* (1986) 3 C.L.R. 2661, στην οποία ο αιτητής είχε ίσα προσόντα με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ίση αξία σύμφωνα με τις Εμπιστευτικές τους Εκθέσεις, είχε όμως υπεροχή σε αρχαιότητα κατά τρία μέχρι και 10 χρόνια. Η ΕΔΥ επέλεξε ως καταλληλότερους για προαγωγή τα ενδιαφερόμενα μέρη που είχαν συστηθεί από το Διευθυντή. Ο τότε Πρόεδρος του Δικαστηρίου Μ. Τριανταφυλλίδης είπε τα εξής στην απόφαση του που ήταν ομόφωνη, στη σ. 2664:

25

30

35

"The Commission had before it all the relevant material, including the confidential reports for, and the personal files of, the candidates, as well as details of the careers in the public service of the candidates, and it should have concluded that the recommendations of Mr. Protopapas to promote the interested parties instead of the appellant

40

were not justified by the material on record before the Commission, since their qualifications were the same as those of the appellant, who was, to say the least, more or less equal in merit to the interested parties and who, also, was strikingly senior to all four of them.

Had we found, in the circumstances of this case, that it was reasonably open, in a case of this nature, to the Commission to prefer the interested parties instead of the appellant, merely on the strength of the recommendations of Mr. Protopapas, this would have amounted to laying down that Mr. Protopapas was empowered to select for promotion those to be appointed by the respondent Commission".

Η πιο πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας πάνω στο επίδικο θέμα είναι η απόφαση στις Αναθεωρητικές Εφέσεις αρ. 1028, 1029 και 1034 **Δημοκρατία ν. Ανδρέα Στυλιανού και άλλων** (απόφαση ημερομηνίας 10/7/1990), στην οποία αναφέρονται τα εξής:

"Ο Προϊστάμενος του Τμήματος είναι σε θέση να εκτιμήσει τις απαιτήσεις της θέσης που πρόκειται να πληρωθεί και τις ικανότητες του υποψήφιου για να εκτελεί τα καθήκοντα της θέσης. Οι συστάσεις του, όμως, αν είναι ασύμφωνες με την εικόνα που παρουσιάζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, πρέπει να παραγνωρίζονται ή να τους αποδίδεται περιορισμένη βαρύτητα, ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. (Βλ. **Lardis** (ανωτέρω)· **Odysseas Georghiou v. Republic (Public Service Commission)** (1976) 3 C.L.R. 74, στη σελ. 84, (Απόφαση Ολομέλειας)· **Niki Ioannou v. Republic (Public Service Commission)** (1976) 3 C.L.R. 431, στη σελ. 432· **Ioannou v. The Republic** (1977) 3 C.L.R. 61· **Savva v. Republic** (1980) 3 C.L.R. 675, στη σελ. 696· **Republic v. Koufettas** (1985) 3 C.L.R. 1950).

Οι εμπιστευτικές εκθέσεις αποτελούν αντικειμενικό στοιχείο κρίσεως της αξίας. Η σημασία των συστάσεων

εξασθενίζει ανάλογα με το βαθμό διάστασής τους προς τις εμπιστευτικές εκθέσεις, που καθορίζουν αντικειμενικά την αξία του υπαλλήλου".

Σχετικό με το επίδικο θέμα είναι και το ακόλουθο απόσπασμα από την απόφαση της Ολομέλειας (Στυλιανίδης, Δ) στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 334 **Δημοκρατία ν. Γεωργίου Χαρή** (1985) 3 C.L.R. 106, σ.112:

"'Recommendations' in the context of this section* has to be given its popular meaning rather than taken as being used in any narrow legal or technical sense. It carries with it the duty of the Head of the Department to give a description of the merits of the candidates and by comparing their respective merits and demerits to suggest who is more qualified for the post. He has to make an assessment of the suitability of every candidate on a consideration of all factors relevant to his merits, qualifications and seniority and then make a comparison of the candidates by reference thereto - (**Evangelou v. The Republic** (supra); **Georghios Gavriel v. The Republic** (1971) 3 C.L.R. 186, at p. 199; **Mytides & Another v. The Republic** (supra)).

The recommendations of a Director, when he gives reasons for such recommendations, are subject to judicial review by this Court. The Commission, certainly, is not a rubber-stamp of the recommendations of the Director but it should not lightly disregard them, and if they decide not to act in accordance with such recommendations, they have to give specific reasons for so disregarding them and such reasons are subject to scrutiny by the administrative Court - (See, inter alia, **Protopapas v. The Republic** (1981) 3 C.L.R. 456)".

Υπάρχει όμως και μια σειρά αποφάσεων οι οποίες, κατά την εισήγηση του ευπαίδευτου δικηγόρου της Δημοκρατίας, καθορίζουν ότι η έλλειψη αιτιολογίας δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των συστάσεων του Προϊσταμένου του

*Άρθρο 44(3) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου, Νόμος 33/67.

Τμήματος στο οποίο υπάγεται η κενή θέση. Ανάμεσα στις υποθέσεις αυτής της ομάδας στις οποίες έχω παραπεμφθεί, περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες.

5 **Σάββας Ξυστούρης και άλλοι ν. Δημοκρατίας** (Προσφυγές αρ. 956/87, 957/87 και 1003/87 στις οποίες η απόφαση δόθηκε στις 13/3/1990), στην οποία ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κ. Α. Λοΐζου είπε τα εξής:

10 "Επίσης, όπως έχει νομολογηθεί ο Τμηματάρχης δεν έχει την υποχρέωση να αιτιολογήσει τις συστάσεις του νοουμένου ότι αυτές δεν είναι αντίθετες με το περιεχόμενο των φακέλων. Θεωρώ λοιπόν ότι ο
15 Τμηματάρχης ήταν κάτω από τις περιστάσεις και σύμφωνα με το περιεχόμενο των φακέλων ενώπιόν μου, απόλυτα δικαιολογημένος να συστήσει το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος."

20 Στις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 43/88, 44/88, 45/88, 98/88, 122/88 και 123/88 **Γεώργιος Μαυρομάτης και άλλοι ν. ΕΔΥ** (απόφαση ημερομηνίας 22/2/1991), ο Δικαστής Χατζητσαγγάρης είπε τα εξής:

25 "Δε συμφωνώ με τη θέση ότι εφόσον η σύσταση είναι λακωνική καθίσταται άκυρη. Κατά τη γνώμη μου αποκαλύπτονται οι λόγοι της σύστασης σε τρόπο ώστε να είναι δυνατός ο αναθεωρητικός έλεγχος εφόσον στην σύσταση προσδιορίζονται επακριβώς τα
30 κριτήρια στα οποία βασίστηκε ο Διευθυντής, κριτήρια τα οποία καθορίζονται στο άρθρο 44(2) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου 33/67, δηλαδή η αξία, τα προσόντα και η αρχαιότητα. (Βλ. **Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας** (1982) 3 Α.Α.Δ. 1070, **Όθων Γιαγκουλλής ν. Δημοκρατίας** (Υπόθεση Αριθ. 540/86, η απόφαση δόθηκε 18.2.88), **Δημοκρατία ν. Αργυρούλλας Βασιλείου** (Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 859, η απόφαση δόθηκε 30.1.90).

40 Το θέμα που πρέπει να εξεταστεί είναι κατά πόσο οι συστάσεις του Διευθυντή συνάδουν με τα στοιχεία των φακέλων. Όπως αποφασίστηκε από το Δικαστή κ. Πική στην απόφαση **Λουκά Παπαλουκά κ.α. ν. Της**

Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Υπόθεση Αρ. 961/88, η απόφαση δόθηκε 20.10.89), ' ... οποτεδήποτε οι εκτιμήσεις αυτές συγκρούονται ουσιωδώς με τα στοιχεία των φακέλων η σύσταση καθίσταται τρωτή καθώς και η απόφαση της Ε.Δ.Υ., στο βαθμό και έκταση που βασίστηκε σ' αυτή' . 5

Στην παρούσα υπόθεση ο Διευθυντής σύστησε τους προαχθέντες αλλά όχι την αιτήτρια. 10

Η αιτήτρια υπερέχει σε αρχαιότητα μεταξύ άλλων και έναντι των ενδιαφερομένων μερών Αρ. 5,6,8, 9 και 10, οι οποίοι συστήθηκαν ανενδοίαστα από το Διευθυντή. Όμως τα ενδιαφερόμενα αυτά μέρη υπερέχουν καταφανώς σε αξία όπως προκύπτει από τις εμπιστευτικές εκθέσεις. Επίσης υπερέχουν σε αξία και τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη που συστήθηκαν. Από τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία δε συνάγεται οποιαδήποτε αντίφαση με τα άλλα πραγματικά στοιχεία των φακέλων. Ο Διευθυντής συνεκτίμησε τα τρία καθιερωμένα κριτήρια και οδηγήθηκε στη σύσταση των ενδιαφερομένων μερών αντί της αιτήτριας. Επομένως ο λόγος αυτός δεν ευσταθεί και δεν μπορεί να στηριχτεί το αίτημα για ακύρωση της επίδικης απόφασης". 20 25

Στις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 808/89 και 821/89 **Ζωή Σιδερά και άλλος ν. Δημοκρατίας** (απόφαση ημερομηνίας 19/6/1991), ο Δικαστής Χρυσοστομής είπε τα εξής: 30

"Είναι εμπεδωμένη αρχή στη νομολογία ότι οι συστάσεις του διευθυντή τμήματος και όταν ακόμη είναι λακωνικές ή στερούνται αιτιολογίας, είναι έγκυρες, εφόσον συνάδον με τις εκθέσεις και τα άλλα συναφή στοιχεία των φακέλων (Βλ. **Roussos v. Republic** (1986) 3 C.L.R. 723). Η σημασία των συστάσεων εξασθενίζει ανάλογα με το βαθμό διάστασής τους προς τα δεδομένα που καθορίζουν αντικειμενικά την ικανότητα ενός υπαλλήλου (**Republic v. Koufettas** (1985) 3 C.L.R. 1950)." 40

5 Στην υπόθεση *Νίκος Ρούσος ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 C.L.R. 723, στην οποία αναφέρεται ο Δικαστής Χρυσόστομης στην προηγούμενη υπόθεση *Ζωή Σιδερά* (ανωτέρω), ο Δικαστής Πικής είχε πει τα εξής στη σ. 727:

5 "Lastly, the respondents failed to weigh the recommendation of Mr. Nicolaides in its proper perspective. Had they done so they would have noticed the error inherent in the recommendation of Mr. Nicolaides, that is, to
10 recommend a candidate other than the one he regarded as best in terms of merit. As in the case of any other body the recommendations of a head of a department must, where reasons are given, be compatible therewith. If no
15 reasons are given, the recommendation can be reviewed by reference to the material in the records of the Administration. In this case the assertion of Mr. Nicolaides that applicant was best in terms of merit is fully compatible with the confidential reports of the competing parties. In much the same way as the P.S.C. must found its
20 decision by reference to the statutory criteria, namely, merits, qualifications, seniority and in that order so must the head of the department found his own recommendation. The discharge of the duty of the head of the department under s.44(3) of the Public Service Law was discussed, inter alia, in *Gavriel ν. Republic* and *Makrides ν. Republic*. The ultimate recommendation of the head of the
25 department in this case was incompatible with his assessment of the suitability of the candidate for promotion considering that applicant was, as he noted, better in
30 terms of merit".

35 Σχετικό είναι και το ακόλουθο απόσπασμα της απόφασης του Δικαστή Στυλιανίδη στις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 211/90, 243/90 και 346/90 *Λάμπρος Λαμπριανού και άλλων ν. Δημοκρατίας* (η απόφαση ημερομηνίας 28/6/1991):

40 "Οι συστάσεις του Προϊσταμένου στην παρούσα υπόθεση έγιναν με βάση τα τρία νομοθετημένα κριτήρια.

Οι συστάσεις αυτές, με βάση τους περί Δημόσιας

Υπηρεσίας Νόμους 1967 έως 1987, δεν ήταν αναγκαίο να περιέχουν αιτιολογία - (Βλ. *Loizidou Papaphoti v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 933). Αν περιέχουν, η αιτιολογία αυτή υπόκειται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Δικαστηρίου. Εάν το Δικαστήριο ικανοποιηθεί ότι οι συστάσεις είναι ασύμφωνες με την εικόνα που παρουσιάζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, πρέπει να παραγνωρίζονται ή να αποδίδεται σ' αυτές περιορισμένη βαρύτητα, ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Republic v. Koufetas* (1985) 3 C.L.R. 1950 και *Μιχαηλίνα Κεφάλα και Άλλοι ν. Δημοκρατίας*, Υποθέσεις Αρ. 65/88, 118/88, 135/88, 138/88, (Απόφαση δόθηκε στις 21 Ιανουαρίου, 1991)).

Οι συστάσεις του Προϊσταμένου στην παρούσα υπόθεση συνάδουν με τα στοιχεία των φακέλων - (Βλ. φακέλου εμπιστευτικών εκθέσεων)."

Στις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 94/86, 213/86, 223/86 και 233/86 *Ανδρέας Καϊτάνη και άλλοι ν. Δημοκρατίας* (απόφαση ημερομηνίας 1/7/1991) ο Δικαστής Δημητριάδης υιοθέτησε παρόμοια προσέγγιση λέγοντας τα εξής:

"Έχει επίσης νομολογηθεί ότι ο Τμηματάρχης δεν έχει την υποχρέωση να αιτιολογήσει τις συστάσεις του, νοουμένου ότι αυτές δεν είναι αντίθετες με το περιεχόμενο των φακέλων και είναι αρκετό αν αναφερθεί μόνο στους υποψήφιους που συστήνει, χωρίς να κάμνει ειδική αναφορά κατά τις συστάσεις του σε όλους τους υποψήφιους. Βλ. Υπ. Αρ. 749/88 κ.λ.π. *Φωτίου κ.α. ν. Δημοκρατίας*, και Υπ. Αρ. 956/87 κ.λ.π. *Σάββας Ξυστούρης κ.α. ν. Δημοκρατίας* (οι αποφάσεις δόθηκαν στις 7 Νοεμβρίου 1989 και 13 Μαρτίου, 1990, αντίστοιχα)".

Ο κ. Χατζηδημητρίου, εκ μέρους της ΕΔΥ, με έχει επίσης παραπέμψει στην απόφαση της Ολομέλειας στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 859 *Δημοκρατία ν. Αργυρούλλας Βασιλείου* (απόφαση ημερομηνίας 30/1/1990), στην οποία ο πρωτόδικος Δικαστής είχε

- ακυρώσει την προαγωγή από την ΕΔΥ των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Αδελφής Ιατρικών Υπηρεσιών και Δημόσιας Υγείας, για το λόγο ότι η ΕΔΥ "ενήργησε υπό πλάνη περί τα πράγματα υπό την έννοια
- 5 ότι οι συστάσεις του οικείου Διευθυντή του Τμήματος δεν ανταποκρίνονταν στη γενική εικόνα που παρουσίαζαν οι εμπιστευτικές εκθέσεις των αιτητών και των ενδιαφερομένων μερών ..." Όταν κλήθηκε για να υποβάλει τις συστάσεις του στην ΕΔΥ, ο Διευθυντής
- 10 Ιατρικών Υπηρεσιών και Δημόσιας Υγείας είχε αναφέρει σύμφωνα με το πρακτικό ότι: "Με βάση τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους και αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις των προϋσταμένων αδελφών, συστήνει τους εξής:"
- 15 Εκδίδοντας την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία επετράπηκε η Έφεση, ο Πρόεδρος κ. Α. Λοϊζου αναφέρθηκε στην πιο πάνω σύσταση και παρατήρησε τα εξής:
- 20 "Είναι φανερόν ότι η σύσταση αυτή δεν περιορίζεται μόνο στις τρεις γραμμές της διατύπωσης της μέσα στο πρακτικό που παραθέσαμε αλλά φέρει πίσω της και το περιεχόμενο των εμπιστευτικών
- 25 εκθέσεων και των προσωπικών φακέλων, όπως επίσης και στοιχεία προσωπικών απόψεων τις οποίες ο ίδιος είχε διαμορφώσει κατόπιν ενημερώσεώς του από πρόσωπα που είχαν άμεση γνώση περί των υποψηφίων. Αυτή είναι μια ορθή προσέγγιση και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί παρέκκλιση ή
- 30 αντίθεση προς το τι λέχθηκε στην υπόθεση **Ανδρέας Χριστοδουλίδης και Άλλος ν. Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας** (1986) 3 Α.Α.Δ. 1637, η οποία διαφοροποιείται διότι εκεί επρόκειτο περί απόψεων και συστάσεων τις οποίες το ίδιο το διοικητικό όργανο επήρε από διάφορους τμηματάρχες, αλλά ουδέποτε κατέγραψε το περιεχόμενό τους.
- 35
- 40 Εν πάση περιπτώσει στην προκειμένη περίπτωση έχουμε εξετάσει τα στοιχεία του φακέλου και έχουμε δει από την εκτεταμένη σύγκριση την οποία έκανε και η ίδια η Επιτροπή στο σχετικό πρακτικό της ότι η

αιτήτρια και τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν τα τελευταία τέσσερα χρόνια προ της λήψεως της επιδίκου αποφάσεως εμπιστευτικές εκθέσεις στις οποίες χαρακτηρίζοντο στο σύνολό τους ως εξαιρετοι. Διαφέρουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις των τριών προηγούμενων ετών προς όφελος της αιτήτριας. Ταυτόχρονα τα προσόντα όλων είναι περίπου τα ίδια. Υπερέχουν όμως τα ενδιαφερόμενα μέρη σε αρχαιότητα η οποία κυμαίνεται μεταξύ τριών και επτά ετών. Επομένως στο στοιχείο της συστάσεως του Διευθυντή μπορούσε και πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει υπεισέλθει και το στοιχείο της αρχαιότητας το οποίο όπως λέχθηκε και σε απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, μπορεί να ισοζυγίσει ελαφρώς καλύτερες εμπιστευτικές εκθέσεις ή στη δεδομένη περίπτωση και καλύτερα προσόντα και εν πάση περιπτώσει τα τέσσερα τελευταία χρόνια είχαν τις ίδιες εμπιστευτικές εκθέσεις. Ως εκ τούτου έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρξε πλάνη περί τα πράγματα διότι εν πάση περιπτώσει όλα τα στοιχεία ήσαν ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και υπήρχε σαφής δήλωση της Επιτροπής ότι εξετάζοντο οι σχετικοί φάκελοι και ότι ενδεικτικά έγινε αναφορά στις εκθέσεις που είχαν συνταχθεί με βάση το νέο σύστημα που εισήχθη το 1979. Επομένως ήτο θέμα αξιολογήσεως των στοιχείων αυτών και όχι πλάνης περί τα πράγματα".

Σε καμιά από τις πιο πάνω αποφάσεις δεν επικρίνεται ούτε γίνεται προσπάθεια διάκρισης οποιασδήποτε άλλης απόφασης που υιοθετεί διαφορετική προσέγγιση. Προσεκτική μελέτη των αποφάσεων της Ολομέλειας οδηγεί, κατά τη γνώμη μου, στο συμπέρασμα ότι οι αποφάσεις στις οποίες έχω αναφερθεί δεν καθιερώνουν ασυμβίβαστες ή αντιμαχόμενες αρχές. Η κάθε μια από αυτές πρέπει να ερμηνευθεί και αξιολογηθεί σε συσχετισμό με τα ιδιαίτερα γεγονότα της και με το συγκεκριμένο ερώτημα που σκόπευε να απαντήσει. Πιστευω ότι δεν παρεκκλίνω από τις αποφάσεις αυτές αν διατυπώσω την αρχή ότι, τόσο η απόφαση της ΕΔΥ, όσο και η σύσταση του Διευθυντή του τμήματος πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Αυτό δε σημαίνει ότι η αιτιολογία πρέπει απαραίτητα να περιέχεται στην ίδια τη σύσταση. Αρκεί να

βρίσκεται στους φακέλους των υποψηφίων. Στις περιπτώσεις που συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων, η σύσταση θεωρείται επαρκώς αιτιολογημένη και έγκυρη, το δε διορίζον όργανο οφείλει να προσδώσει σ' αυτή τη βαρύτητα που η νομολογία έχει καθιερώσει. Η βαρύτητα αυτή αντικατοπτρίζεται στην υποχρέωση του διορίζοντος οργάνου να δώσει ειδική αιτιολογία στην περίπτωση που σκοπεύει να την αγνοήσει. Στην περίπτωση όμως που η σύσταση είναι αντίθετη προς τα στοιχεία των φακέλων, η απουσία οποιασδήποτε αιτιολογίας που να εξηγεί τους λόγους για τους οποίους ο Διευθυντής προβαίνει σε τέτοια σύσταση, καθιστά τη σύσταση του άκυρη με την έννοια ότι η βαρύτητά της είναι μηδαμινή ώστε να μη λαμβάνεται καθόλου υπόψη. Θα έλεγα ότι το ίδιο συμβαίνει στην περίπτωση που τα στοιχεία των φακέλων παρουσιάζουν όλους ή μερικούς από τους υποψηφίους ισάξιους με βάση τα τρία νομοθετημένα κριτήρια. Πιστεύω ότι η σύσταση του Διευθυντή ενός από τους υποψηφίους αυτούς πρέπει να συνοδεύεται από τους λόγους που εξηγούν και δικαιολογούν την προτίμησή του. Εφόσον οι λόγοι αυτοί δεν είναι εμφανείς από την εξέταση των φακέλων, οφείλουν να εκτεθούν και καταγραφούν στο πρακτικό για να καταστεί έτσι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος. Σύσταση, κάτω από αυτές τις συνθήκες, χωρίς οποιαδήποτε αιτιολογία είναι, κατά τη γνώμη μου, αυθαίρετη. Το διορίζον όργανο οφείλει να ερευνήσει περαιτέρω το θέμα για να μπορεί να αποφασίσει αν θα δεχθεί τέτοια σύσταση ή όχι και ποιά βαρύτητα θα προσδώσει σ' αυτή. Αν το διορίζον όργανο αφήσει τέτοια σύσταση αδιευκρίνιστη και ανατιολόγητη και ακολούθως ενεργήσει με βάση αυτή τη σύσταση, είναι σαν να παραιτείται υπέρ του Διευθυντή της ευθύνης που έχει να ικανοποιηθεί το ίδιο, κατόπιν δικής του επαρκούς έρευνας ως προς την ταυτότητα του υποψηφίου που θεωρεί ως τον καταλληλότερο για προαγωγή με βάση τα νομοθετημένα κριτήρια. Είναι, επομένως, κατά τη γνώμη μου, ορθό να λεχθεί ότι η υποχρέωση του Διευθυντή να αιτιολογήσει ρητά τη σύστασή του, όπως και η αντίστοιχη υποχρέωση της ΕΔΥ να ερευνήσει, να πληροφορηθεί και να αξιολογήσει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η συγκεκριμένη σύσταση, εξαρτάται αποκλειστικά από τα ιδιαίτερα γεγονότα της κάθε υπόθεσης όπως προκύπτουν από τους φακέλους των υποψηφίων ενώπιόν της.

Αν ο πιο πάνω τρόπος με τον οποίο έχω ερμηνεύσει τις αυθεντίες πάνω στο επίδικο θέμα είναι ορθός, και λαμβανομένου υπόψη ότι στην παρούσα περίπτωση προκύπτει από τα στοιχεία των φακέλων ότι ο Αιτητής είναι ουσιαστικά ίσος σε αξία με βάση τις εμπιστευτικές εκθέσεις και σε προσόντα με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη Χρίστο Πολυκάρπου και Αντώνιο Σάββα, έχει όμως μικρή έστω υπεροχή σε αρχαιότητα έναντί τους, η ανεπιφύλακτη αποδοχή από την ΕΔΥ της ανεξήγητης και αναιτιολόγητης σύστασης του Διευθυντή υπέρ των πιο πάνω δύο Ενδιαφερομένων Μερών μαρτυρεί ότι η ΕΔΥ ενήργησε κάτω από πλάνη περί τα πράγματα η οποία καθιστά κακή και λανθασμένη την άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας. Τεκμηριώνεται έτσι ο ισχυρισμός ότι η προαγωγή των δύο αυτών υποψηφίων είναι προϊόν υπέρβασης της εξουσίας της ΕΔΥ και υπόκειται, ως εκ τούτου, σε ακύρωση παρά το γεγονός ότι ο Αιτητής ούτε απέδειξε ούτε ισχυρίζεται έκδηλη υπεροχή έναντί τους. Δεν μπορεί να λεχθεί το ίδιο αναφορικά με το Ενδιαφερόμενο Μέρος Πέτρο Χριστοδουλίδη ο οποίος είναι ίσος του Αιτητή σε αξία με βάση τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις και σε προσόντα, αλλά υπερέχει έναντί του σε αρχαιότητα έστω και απομακρυσμένη. Μπορεί επομένως να λεχθεί ότι η επίδικη σύσταση του Πέτρου Χριστοδουλίδη από το Διευθυντή αντανακλά και το στοιχείο της μικρής υπεροχής του σε αρχαιότητα και είναι, ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα στοιχεία των φακέλων, ώστε να μην απαιτείται η ρητή αιτιολόγησή της. Το ίδιο ισχύει για το Ενδιαφερόμενο Μέρος Στέλιο Θεοδούλου για το οποίο ορθά η ΕΔΥ έκρινε ότι κατέχει το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας. Τα στοιχεία των φακέλων αποκαλύπτουν υπεροχή αυτή του Στέλιου Θεοδούλου σε προσόντα έναντι του Αιτητή. Η υπεροχή δικαιολογεί την επίδικη σύστασή του από το Διευθυντή παρά την πολύ απομακρυσμένη και μηδαμινής σημασίας αρχαιότητα του Αιτητή έναντί του.

Για τους λόγους που έχω εκθέσει πιο πάνω η προσβαλλόμενη προαγωγή του Πέτρου Χριστοδούλου και Στέλιου Θεοδούλου επικυρώνεται. Η προσφυγή επιτυγχάνει μόνο έναντι του Χρίστου Πολυκάρπου και

4 Α.Α.Δ. Κωνσταντινίδης ν. Δημοκρατίας Πογιατζής, Δ.

Αντώνιου Χριστοδούλου των οποίων η προσβαλλόμενη προαγωγή ακυρώνεται.

Δεν εκδίδω οποιαδήποτε διαταγή ως προς τα έξοδα.

5

Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς χωρίς διαταγή για έξοδα.